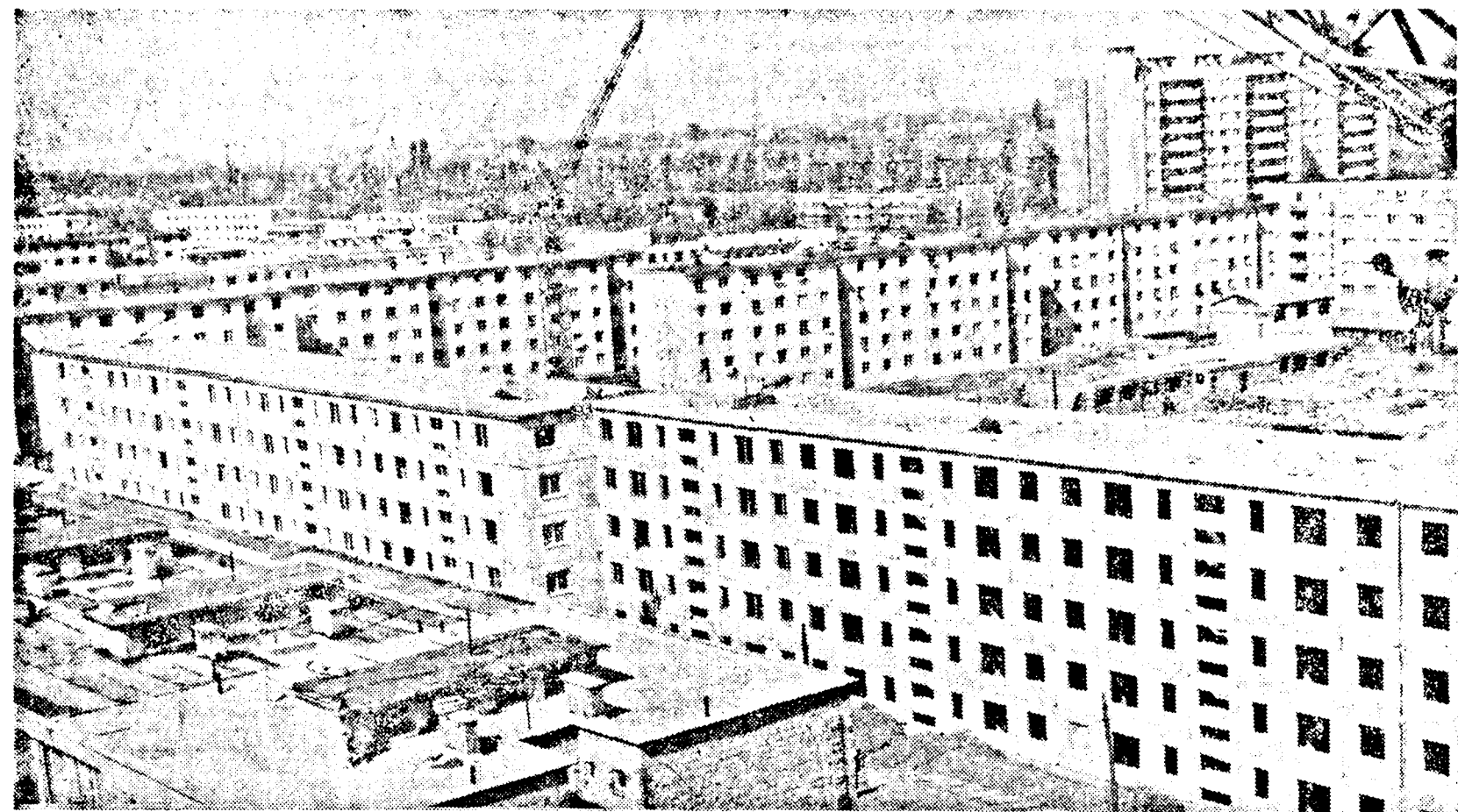

Vörös Lobogó

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam
7997. szám
4 oldal,
30 bani
Vasárnap
1970.
december 6.

Szatmár lakosságát nem győzte le a víz; él, dolgozik, épít — úgy mint soha eddig.

Mai interjúnk

Eredményes piackutatás Libiában

Beszélgetés Stefan Arcadie elvtárral,
a Vörös Triko gyár igazgatójával

Nemrég a Romanoexport és a Könyvtári Minisztérium küldöttével együtt Stefan Arcadie elvtárs, az Aradi Textilipari Kombinat Vörös Triko gyáregységének igazgatója is Libiában járt. Hazatérte után a vállalatban kerestük fel az igazgatót és libiai utazásáról, tapasztalatairól beszélgettünk. S már bevezetőben megtudtuk, hogy piackutatás céljából járt Libiában.

— Kérjük, számoljon be részletebben is erről.
— Ebbe az országba a Vörös Triko gyár 1965 óta szállít termékeket. Legelőször 60 000 darab majót igényelték, s az évek folyamán mind több és több köt-szövött árut rendeltek vállalatunktól. Idén például 400 000 darab majót szállítottunk a szóban forgó országba.

— Részt vett-e más alkalommal is ilyen piackutatásban?

— Eddig még nem. Ez volt az első és elmondhatom, hogy eredményes volt. Kerekem husz napot töltöttem Libiában, ahol az Aradi Vörös Triko gyár termékeinek mintapéldányait mutattam be több cégnek, szám szerint tizenhárom terméknek.

— Hogyan fogadták a vállalat termékeit?

— A szerződés-kötési eredmények önmagukért beszélnek. Nem kevesebb, mint tizenegy cég igényelte termékeinket az elkövetkező esztendőre.

Pontosan mennyit tesznek ki a leszerződött köt-szövött holmik?

— A tizenegy céggel megkötött szerződések értelmében a következ-

ző év első két negyedében pontosan 1135 200 darab készterméket kell leszállítanunk. Ez a számadat egyébként ékesszólóan bizonyítja, hogy milyen nagy keresletnek örvendenek termékeink Libiában.

Vannak-e export kilátásai a jövő év második felében is?

— Konkrét választ most még nem tudok adni erre a kérdésre, de vannak perspektívák. A jövő év elején már pontosan megtudjuk ezt is.

— A szerződés-kötések nyomán a termelésnek hány százalékát szállítják Libiába?

— Mintegy 50 százalékát az 1971-es esztendő első két negyedében. Itt említem meg azt is, hogy jelenleg a libiai cégek legnagyobb megrendelőink.

— Milyen országokba kerülnek még a vállalat termékei?

— A Szovjetunióba, Németország Szövetségi Köztársaságába, Norvégiába, Hollandiába, Belgiumba, Franciaországba.

— Exporttervük a termelésnek hány százalékát képezi a jövő év-re?

— Mintegy 75-t.

— És mennyivel növekszik a termelés az alapesztendőhöz viszonyítva?

— Csaknem 50 százalékkal. Mint ismeretes ugyanis, vállalatunk új kapacitásokkal növekszik, ami lehetővé teszi a minél jobb és szebb gazdasági sikerek elérését. S ami a legfontosabb, a feltételek biztosítottak nemcsak az idei, hanem a jövő évi termelési feladatok teljesítéséhez is.

Lejegyezte: HEGEDÜS ISTVÁN

Hazai HÍRADÓ

Atadták rendeltetésének a Vaskapu-Resica 220 kilovoltsos légvezetékét. A kettős fónál, amely az első ilyen feszültségű vezeték, bekapcsolja Resicát az országos energetikai rendszerbe, 116 kilométer hosszú és igen nehéz terepen halad át. A bukaresti Elektromontaj és a bányai Elektromontaj építőcsoport építői és szerelői 422 fémoszlopot telepítettek, ennek harmadnegyedét a Medehintji, az Almáj és a Semenice-hegységben. A légvezeték mely szakadékokon, folyokon, utakon és vasutakon vezet át.

Egyidejűleg Resicán befejezték a 200 megavoltamperes autotranszformátorral felszerelt transzformátor állomást, Gura Văii-ben bővítették a meglévőket.

A konstanci kikötő bővítése és modernizálási terve keretében hozzáálltak egy új kikötőhely építéséhez olajtartályhajók számára. Itt az építkezés első szakaszában 80 ezer tonnás tartályhajók befogadására alkalmas két rakodót létesítettek. Modern automatizált berendezések óránként 6000 tonna kőolajterméket tölthetnek, illetve üríthetnek. A kikötő platformján és a kikötő területén kívül nagy kapacitású fémraktárakat helyeznek el, amelyekkel vezetékek kötik össze a konstanci lerakókkal. Az első rakodóhelyeket és töltő-ürítő berendezéseket a jövő év végén adják át rendeltetésüknek.

A resicai gépgyárban megkezdte a jövő év első negyedére megállapított termékek több mint 95 százalékának gyártását. Megkezdtek például a perenként 50 és 150 köbméter teljesítményű új kompresszorok, a Diesel-hidraulikus mozdonyok, Diesel-elektromos mozdonyok és a mezőgazdasági öntözőrendszereknek szánt fűtőgölecs villanymotorok számára szükséges forgóalvázak, a vegyipari motorok, valamint a resicai szakemberek által tervezett más gépek és felszerelések sorozatgyártását.

A történelem dicső lapja

Harmincöt év telt el azóta, hogy az ősi hunyadi tájakon az 1784-es fölkész legendájának vezetője, Horia tölgye alatt, azon a helyen, mely feléje az 1848-as forradalom nagy román harcosának Avram Iancuának a lakóját is, megkötötték a Tebeai egyezményt. Ez az egyezmény úgy született, hogy a román nép történetében, mint a munkások, parasztok és értelmiségiek széles körű, demokratikus, antifasiszta arcvonalának alapköve. A román Kommunista Párt felhívására válaszul, ezen a tájon gyűltek össze a sorsdöntő órákban a nép széles rétegeit képviselő erők, azok, akik felelősséget értek az ország jövőjéért, azzal az elhatározással, hogy megvédjék a demokratikus szabadságjogokat, Románia szuverenitását és nemzeti függetlenségét.

Századunk negyedik évtizede az egész emberiség számára olyan időszakot jelentett, melyet mely társadalmi és politikai forrongások juttattak a világgyógyászati kapitalizmus alapvető ellentmondásainak kifejtéséhez, a burzsoázia rendszere instabilitásához, másrészt a demokratikus és haladó erők fokozott harcát követte. Ezek az évek egyre jobban körvonalazták a fasiszta militarista államok fenyegetéseit, melyek szá-

VICENȚIU PIUCA
a történelem-
tudományok doktora

mos nép szuverenitását és függetlenségét ellen irányultak, s előre jelezték az elkövetkező világjárást.

Románia, mely a hitleri terjeszkedési tervét utatban állt azok miatt a jelentős anyagi és emberi erőforrások miatt, melyeket szükség volt a náci háborús gépezetnek, valamint stratégiai kulcspontra, melyet a kontinens déli-keleti részén elfoglalt — egyre jobban elrejtette szuverenitását, függetlenségét és területi egységének veszélyeztetését. A Reich offenzíváját — mely Románia leigazgatását és kiszolgáltatottságát célozta — a burzsoázia-függőségű román leigazgatás ellenében kommunistaellenes és nemzetellenes politikája is segítette, az a politika, mely a polgári demokrácia felszámolását, a belső fasiszta szervezések, főként a vasszárda — hatalomátvitelét, a paraszti ellenállást céllozta. Ezekben, az ország sorsára néző nehéz pillanatokban, a Román Kommunista Párt, mely a fel-

A MEZŐGAZDASÁGI GÉPESÍTÉSI VÁLLALATOK ÁTSZERVEZÉSE — IDŐSZERŰ ÉS FONTOS KÖVETELMÉNY

Megyeink szövetkezeti mezőgazdaságának fejlődéséhez, a növényi és állati agrártermés növeléséhez jelentős mértékben hozzájárultak a gépésítési vállalatok dolgozói is. Jelenleg Arad megye termelőszövetkezeteinek szántóföldjein 2733 traktor, 1480 gabonakombajn, 1932 különböző vetőgép és még számos más, magas muszáki jellegzettséggel rendelkező mezőgazdasági gép dolgozik. A gépésítési vállalatok tulajdonában lévő erőgépek, felszerelések és berendezések értéke meghaladja a 64 millió lejt. Am, amint arra Nicolae Ceaușescu elvtárs az RKP KB 1970. november 23-i munkálatsán a mezőgazdasági szervezésének, tervezésének és vezetésének javításáról szóló expozéjában rámutatott, a mezőgazdaság műszaki ellátottságának biztosításáért tett erőfeszítések ellenére is, a mező munkák gépésítési foka még nem elegendő. A traktorosok sokszor még az alpmunkákat sem végzik el megfelelő módon. Ez a megállapítás talán meggyőzőre is. Sőt, e vállalatok jelenlegi formájukban nem vesznek részt a szükséges arányban a termelőszövetkezetek alapvető problémáinak megoldásában, a termelés fokozásáért kifejtett erőfeszítésekben.

Szervezési formájuk szerint gépésítési vállalatok egyszerű szolgáltatási egységekként működnek. Tevékenységük gazdasági hatékonyságát — más állami mezőgazdasági vállalatoktól eltérően nem az elért hektárhozam, hanem az elévített munka volumene határozza meg. A vállalatok nem voltak érdekeltve és nem is törekedtek magas hozamok elérésére, mivel a javadalmazás az elért terméstől függetlenül történt. Jóllehet a gépezetük javadalmazását sem hozták összhangba az általuk megdolgolt területen elért termés mennyiségével, így ők sem voltak érdekeltve nagy hozamok elérésében.

Az utóbbi két esztendőben a fejlődésnek megfelelően különböző típusú traktorokkal és egyéb felszerelésekkel bővült a vállalatok gépparkja. Ez lehetővé tette a mezőgazdasági munkák diverzifikálását. Ennek ellenére a legtöbb vállalatban az igazgató bizottság tagjai, a szakemberek és a

traktorosok nem törekedtek megfelelőképpen a jövőre néző gazdasági feladatok megoldásához. A mezőgazdasági vállalatok feladatai a termelésre fordított költségeket, a jobb vállalat gépésítési alegységeiben tapasztalható az üzem- és kenőanyag, valamint az alkatrészek pazarlását. Ezenkívül nem használják ki kellőképpen a gépeket és a munkaidőt. Közismert, hogy a gépésítési vállalatokban a termelésre fordított költségek összességét ki-lenc elem képezi. Ezekből a három legfontosabb az üzem- és kenőanyag, illetve a javítások értéke. Minden köntőrfalazás nélkül meg kell mondanunk, hogy ezen a téren a megengedettől sokkal magasabb összeget költöttek a vállalatok. Világosan kitűnik ez az alábbi táblázatból is:

MGV	Javításra, üzem- és kenőanyagra fordított költségek százeleke 10 hónap alatt
Ujrad	42
Csermő	49
Kisjenő	45
Kürtös	39
Fenlak	43
Neudorf	42
Pécska	39
Szentanna	40
Sebes	38
Sikula	48

A fenti számadatokból kitűnik, hogy különösen a csermői, a sikulai, a kisjenői, az ujradai és a fenlakai vállalatoknál magasak a termelési költségek. Noha, az említett egységeknek minden lehetőségük megvan és meg is volt ahhoz, hogy takarékoskodjanak és tervben felüli jövedelmet érjenek el, sajnos a fajlagos üzem- és kenőanyag fogyasztás csökkentésére sehol sem törekedtek. A nagy mennyiségű üzemanyagfogyasztás mellett sok volt a veszteség szállítás közben is.

Ha elemezzük az egy traktor-üzemeltetésére és karbantartására fordított költségeket és a jövedelmet, megállapíthatjuk, hogy sok esetben többet költöttek egy traktor karbantartására, mint amennyi jövedelmet ez, tíz hónap leforgása alatt eredményezett. De ime a tények:

MGV	traktorra egy év alatt fordított költség 1000 lejben	traktorra egy év alatt fordított költség 1000 lejben
Ujrad	46,9	49,8
Csermő	53,2	33,3
Kisjenő	48,7	40,6
Kürtös	47,6	71,5
Fenlak	53,7	55,8
Neudorf	42,9	36,0
Pécska	42,2	61,4
Szentanna	48,4	51,2
Sebes	46,5	25,2
Sikula	51,3	29,0
Megyei viszonylatban	48,4	45,1

A magas költségeket a vállalatok vezetői, különösen a közzeg-dások terhelik a felelősség. Az ujradai, a szentannai, a fenlakai a sikulai és más vállalatokban hónapokon keresztül nem ellenőrzötték a gépésítési alegységek tevékenységét. A kürtösi és sikulai vállalatoknál hosszú ideig kitöltődtek a gépek javítása, melyeket így kivonnak a termelésből és ezáltal a lehetőségekhez képest igen alacsony egy-egy traktor teljesítménye és persze a megvalósított jövedelem is. Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a traktorok és a többi felszerelés karbantartásának elhanyagolása nagy mennyiségű csereszakcsz felhasználáshoz vezet.

Minderről a jövőben figyelembe kell venni, nemcsak a meglévő, hanem az újonnan alakuló gépésítési vállalatok vezetőinek is. Ezenkívül égető szükségesség az is, hogy a mezőgazdasági gépésítő vállalatok és a termelőszövetkezetek között szorosabb kapcsolat alakuljon ki e vállalatok felelősségének és szerepének növelése érdekében a mezőgazdasági termelés jó menetében. Nagyon fontos ez, hiszen a mezőgazdaság fejlesztését célzó döntő fontosságú program értelmében az elkövetkező időszakban a gépésítési vállalatokra hárul majd a felelősség, a szövetkezetek minden munkájának gépésítésért.

MILITÁR LIUVI,
a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság gépésítési osztályának közgazdásza

KÉT ÉVTIZED

Egy pohárka ital mellett üdöglünk és beszélgetünk.

Sokmindről szó esik, amint az ilyenkor lenni szokott: Peregr multijáról, jelenéről és jövőjéről, az itt élő emberekéről, problémáikról, aztán — huszadik évfordulójuk kapcsán — valaki említést tesz a néptanácsokról.

— Ugy elröppent ez a két évtized, hogy szinte észre sem vetttem — gondol bele az idő múlásába fennhangon, mégis inkább önönmagára számolva szatszomszédom, Vancza Mihály elvtárs, a nagy-peregi Május 1. termelőszövetkezet elnöke.

— Pedig ezalatt újabb nemzedék nevelkedett embernyi em-berről mellőltünk. Akkor látom igazán az idő múlását, ha a tükörbe nézek, vagy ha eszembe jut Ilonka, a

leányom. Két éve férjezték már ő is.

— Hovatovább esedékes az unoka — dupláz rá valaki.

— Ugy biz'a, jól mondja! Szívesen elringatnám a térdemen. — Igen ám, ha lenne rá ideje, elnök elvtárs.

— Arra lenne! Mindig keritenék rá időt. — Hát akkor értsen szót a vejevel.

Mosolygunk, valamennyien.

Más irányba terelődik a beszélgetés, de Vancza elvtárs képtelen szabadulni annak a két évtizednek az emlékeitől, amely eddigi élete fénykorát jelentette. Mondja is:

— Bizony, szép idők voltak... Erdekes, hogy mennyire össze tud forni az ember élete annak a közösségnek a sorsával, amely őt körül vesz. A kommu-

nistáké különösen.

Megfigyelte?... Ötvenben, amikor a néptanácsok megalakultak, én lettem a község első tanácsbírája. Azóta is képviselő vagyok. Husz év óta, egyhuzamban. Mikor a társas megalakult, engem választottak elnöké, később a közösből, majd a termelőszövetkezetben is ezt a tisztséget töltöttem be. Nem volt könnyű és nem az ma sem, de megérté.

Igen, megérté a husz esztendő, amely szoros egységbe tömörítette pártunk köré a község román, magyar, német, szlovák és cseh ajkú dolgozóit, amely összekötötte a világgal a félreeső Pereget, ahol egykor, a szög-szorosabb értelmében véve, csak utatlan utak vezettek, amely fellobbantotta az utcákon, a

házakban a sötétség-űző villanyfényt.

Gazdasági alap pedig, amelyen mindez felépült, olyan szilárd, mint a csaknem huszmillió érték feletti rendelkezés termelőszövetkezet, amelynek léte új életet, egészséges, fejlődő társadalmat teremtett a községben.

Es ott a hetven-négyen fős helyettes övöda, a bölcsöde, a kisperegi új, emeletes iskola, a nagyházak, a csaknem egész községet behálózó betonozott gyalogjáró...

Es ha megdöglünk, hogy minden vívmány talpkövébe Vancza Mihály képviselő is kitörölhetetlen beleírta a nevét.

Önkéntelenül megmozdul a kezem, összekoccyan a két pohár: — Egészségére!

KOBOR JÓZSEF

Lapunk tartalmából

A határozatokat csak akkor teljesíthetjük, ha ismerjük is azokat

II. oldal

III. oldal

Hazautazott Pékingből a román szakszervezeti küldöttség

A NATO miniszteri tanács ülészakának záróközleménye

A Biztonsági Tanács guineai vizsgáló bizottsága vezetőjének jelentése

IV. oldal

Gh. Marinescu, George Enescu, Radu Cernătescu, Alexandru Sabia, Iorgu Iordan, Ilie Cristea, N. D. Coca, Demostene Botze, N. Toniza, Victor Eftimiu, Matei Socor, Geo Bogza és sokan mások. A gazdaság legális és illegális kommunista és antifasiszta sajtó, mely több mint 300 újságot foglalt magába, hozzájárult országunkban az antifasiszta harchoz megteremtéséhez.

A munkásosztály, a fasiszta elleni harc első sorában volt és az RKP vezetésével harcolt a legszelebb népi-munkás közös platform alapján való egysítésért, e téren meg kell említenünk az 1934-35-ös évek népi tüntéseit, melyek a felelhetetlen Tebeai antifasiszta, demokratikus forradalommal kezdődött be és jelezte az első lépést az Antifasiszta Népfőnt megteremtése felé. A román Kommunista Párt megmozdulások szervezésében abból a súlyos veszélyből indult ki, mely Románia fölött fenyegette és megvitatta hűségét a népi-munkások és az ország legelőkelőbb körének. A pártunk sikerült a legkülönbözőbb politikai csoportosulásokkal szövetségeket és politikai megállapodásokat kötni, melyben a munkáspártok és munkásszervezetek közre részt vettek a demokratikus szervezések, képviseltek a parasztoknál, a városok központjában, és egyes antihitlerista burzsoázia szemléletet és csoportosulást is.

A demokratikus erők közös platformjához való csatlakozás érdekében indított akció első sikereit tartozik annak a megfigyelésnek az alálrása, mely 1935 szeptember 24-én jött létre Bacian (Hunyad) az Ekéfront és a MADOSZ (Hunyad) az Ekéfront és a MADOSZ között. Ezt követő rövid idő múlva a Demokratikus Arcvonal és a Szocialista Párt (Popovici) között 1935 november

(Folytatása a II. oldalán)

A dolgos hétköznapiok története

Két évig hallgattam Imreh István egyetemi tanár előadásait Kolozsváron. S még nem is olyan rég történt, hogy az utolsó egyetemi napok lázban kezdte adtam az államvizsga-dolgozatomat. Bevalom, én eleve elfoglaltan mentem a Népi Egyetemre tartott szerdai előadására. En tudtam, hogy nagyszerűen elő, Valamikor egyike voltam azoknak a szerencsés diákoknak, akiknek minden héten egyszer négy óra át beszélt. Emlé-

jegyzetek

szem, mindig bocsánatot kért, ha „kicsit eltért a tárgytól”. S csak fél óra múlva eszméltem rá, hogy valójában az ilyen „kitérők” jelentik az igazit. Az EGESZET adta át nekünk, nem a részeket. És, ha esténként, a sok-sok óra után eljött közénk a bennlakásba, az előadások folytatódottak. Még akkor is tanított, ha nem a történelemről, hanem, teszem azt, a sportról vagy éppen a Holdra-szállásról volt szó.

A történetírásról alkotott véleménye — a szerdai előadásban is hallhattuk — időszerű és mai. Felfogása szerint a történetírásnak is „lépést kell tartania a korral”. A kielégítő eredmény érdekében fel kell használni a legmodernebb tudományok és tudományágak eredményeit és módszereit, hiszen végeredményben minden tudomány az igazság kutatja. Ebből az alapvető szempontból kiindulva Imreh István nagy fontosságot tulajdonít a történelmi matematizálásnak (pl. statisztika), a helytörténetnek és a szociológiának. Nem véletlen, hogy az utóbbi években országos hírű helytörténetként tartják számon. A székely falvak középkori zárt közösségének szakavatott ismerője. De semmiképpen sem szakad el a múlttól, benne él. Azt a múltat kutatja, amely a múlt kialakította és jól tudja, hogy a jelen mindennapi holnapra már történelemmé válnak.

Imreh István tudományos, alkotó szenvedélye, könyvekben, monográfiákban, számtalan tanulmányban és cikkekben érlelődött eredménye. Akik ott voltak a szerdai előadásokon, láthatják, amint tudásának egy-egy szikráját rendkívül előadói képességeivel továbbította a hallgatónak. Hatvan perc alatt mindenki a tanítványa volt. S mi, az egykori tanítványai neki fogjuk majd megköszönni, ha az öt év alatt bennünk felgyújtották a történelem szeretetének szenvedélyévé fényszednek.

BERECZKI KÁROLY

MANUSCRIPTUM

Igy hívják a legújabb hazai folyóiratot. Izléses borítójával, értékes tartalmával a napokban került piacra első száma. Háromhavonként jelenik majd meg és főleg irodalomkedvelők, olvasni érdeklődő közönséghez, no meg persze a szakemberekhez szól. A hivatalos folyóirat avatón (ilyen is volt!) a fővárosi Irodalomtörténeti Múzeum igazgató helyettese vázolta, honnan ered a Manuscriptum megjelenésének alapja. Az utóbbi időben a Calea Victoriei levő Irodalomtörténeti Múzeumban nagyon felgyűlt az értékes, szellemi értékek dokumentum. Elhalt nagy román írók, költők soha ki nem adott vagy torzítva maradt művei, levelezések, irodalomtörténeti kutatások eredményei, fényképek és eredeti kéziratok.

Mi legyen ennek a sok értéknek a sorsa? Nyilván, ha egyszer múzeum birtokában van, akkor már közzé kell tenni, bárki megnézheti, tanulma-

nyozhatja, aki eljut a fővárosba, akinek ideje marad naponta, heteken egy-egy múzeumban eltölteni. De mondjuk, egy irodalomtanár, vidéki újságíró, író, hogyan használhatja ki saját munkája érdekében az Irodalomtörténeti Múzeum értékeit? Ezeknek s az érdeklődő nagyközönségnek segédeszköz, „háztartási” múzeum a Manuscriptum.

Bukaresti levél

Sok mindent tudunk a klasszikusok életéről, alkotásai módszeréről, SOK MINDENT, de távolról se mindent. Sadoveanu-nak a Mariana Vidraşcu című regényét az olvasó mindjárt ott találja a folyóirat első számában. Kiadatlán prózai alkotás, a többi között, Hortenzia Papadat-Bengescu-nak egyik regénye. Sadoveanu regényét három folyóiratszámában hozzák, s

utána a jeles regényíró műve következik. Hogyan alkotott Ionel Teodorescu? Levelek és levélváltások egész sora. Mindez hozzájárul, hogy emberközeliségből ismerjük meg a román irodalom nagyjait. Sor kerül továbbá az 1848-ban külföldre emigrált, s ma is külföldi múzeumokban őrzött román írók alkotásainak bemutatására a hazai közönségnek. De nem csak az emigrált írók hagyatékát kutatják fel, hanem a külföldön élt írókat is. A sok dokumentumot méltón egészíti ki a Manuscriptumban megjelent, ritkán látott vagy soha nem látott fotoanyag is, a kézzel írott lapok nagy művekből. Érdekes, igényesen szerkesztett folyóiratot kapott a hazai közönség. Világviszonylatban is ritkaságnak számítót. A Manuscriptum a román irodalmi örökséget hivatalos széles körű közzététel tenni. Az első szám biztosíték arra, hogy igaz sikerrel.

TÓTH MÁRIA

A népi hagyományok, szokások

gyűjtéséről és ápolásáról

Sokat beszéltek és beszélnek a falusi művelődési otthonok téli tevékenységéről. Köztudomású, hogy ebben az időszakban sokkal több művelődési feladatot lehet megoldani, mert az emberek nem olyan elfoglaltak. Ilyenkor sokkal nagyobb tömegeket lehet mozgósítani.

Egy olyan kérdés mellett szeretnék most szót emelni, ami színesebb, eredetibb teszi ezt a munkát, s ugyanakkor olyan értéket tár fel, amely része az ősnépi kultúrának. A népi hagyományok, szokások gyűjtéséről, ápolásáról van szó.

Megyek területén nagyon sok értékes tájegység van, ahol több-kéveséppen maradtak a folklor értékes termékei. Gondolok itt népdalokra, táncokra, mesékre, lakodalmi, újvári, farsangi szokásokra. Sajnos ezek a szokások nincsenek kellőképpen összegyűjtve, fel- és megmértve. És nagyon sok

belőlük már csak néhány idősebb ember emlékezetében maradt meg. Pedig a nép szellemi termékeinek gyűjtése és feldolgozása nemcsak szép és hasznos feladat, hanem kötelesség is. Ezen a téren nagyon értékes munkát végezhetnek a művelődési otthonok. Kellő körültekintéssel és selektálással a gyűjtött anyagból egészen estét betöltő műsorokat is össze lehet állítani. Természetesen ez a selekció azt jelenti, hogy nem minden, amit a mesélő vagy énekes előad tényleges érték. A századforduló éveiben nagyon sok „műrostos” termék került az eredeti népi alkotások közé. Eppen ezért csak azt fogadjuk el, ami ténylegesen eredeti népi és nem népieskedő jellegű termék. A hagyományok és szokások gyűjtése szintén azt kell, hogy essék az egészséges válogatás rostjában. Előszörban olyan hagyományok és szokások gyűjtésére és feldolgozására van szükség, amelyek hiven tükrözik a nép küzdelmekkel teli, harcra és halálra történő múltját, vagy amelyek ősi jellegű kultúrtörvényekre vezethetők vissza. Gondolok itt többek között a betyárballadák-kör kiegészítésére vagy a farsangi téltemető-tavasváró hagyományokra.

Azt is szem előtt kell tartani, hogy a felszabadulás után jelentősen elcsúszott népművészetünk új elemekkel, amelyek szervesen illeszkednek a régi haladó hagyományok közé, mintegy bizonyítva azok létjogosultságát, ugyanakkor azt a nagy változást is, ami népünk életében végbement.

A munkában természetesen nemcsak a tanítványi kérdéket, de a falvak lakosságának nagy részét is be kell vonni. Népzel vagy népmese gyűjtői körök lehetne szervezni a művelődési otthonokban. A körök tagjai megfelelő kiképzésben is részesülhetnek, hogy biztos és avatott kézzel vehessék ki részüket ebből a magasabb feladatból.

A gyűjtésnek magába kell foglalnia a közmondások és szólások gyűjtését is, hiszen ezek a termékek évszázados tapasztalat lezárásának eredményei, s mint ilyenek hiven tükrözik a népi bölcsességet és tudást. Erre a feladatra például nagyon alkalmas lehetne a tanulóifjúság.

Még sok mindenről beszélhetünk, hiszen a népművészet tárháza szinte kimeríthetetlen, csak megfelelő módszerrel kell válogatni belőle. De nem kell megelégedni csupán a feltárással, hanem közönség elé kell hozni ezeket a szokásokat, hagyományokat, hogy mindenki megismerhesse és kellőképpen értékelhesse is őket. Ne csak a zerindiek jelentkezzenek színpadon lakodalmassal, hanem a pécskaik, iratások, varjások is, hiszen ott is nagyon szép és érdekes szokások vannak.

Nem akartam kész receptet adni, csak úgy felvetni ezt a problémát, hogy ki-ké a maga érdeklődése és tehetsége szerint minél több szívet és jót merítessen a népművészet tiszta forrásából.

PAVAI GYULA

HERLEA RODICA

Utolsó pihenés

Lassan bontottam ki a csomagot, olyan óvatosan, mintha szentjánosbogár lenne, melynek fénye az első érintéstől kialszik. Tudtam, hogy csak szűz nélküli Carpati-t sziv, ezt a Pál Mall-t mégis nem akartam adni.

Egy füzesben mentem oda, egy füzesben, amit állomásnak véltem, támpontnak, kényvelnek botnak, vonatkiütők

idézte panorámájának. Nem volt abban semmi különös, hogy pont ezt az öreg fűzfát bérleltük ki: erősebb volt nálunk, türelmesen tartott bennünket, mint aki a szerelmét várja, s ki tudja hány éve — min nyavajunkat szeretett, amint ott bólogatott busan a Maros-parton...

En a szemét szerettem és ő nagyokat szivott az ajándék cigarettából... Ringatóztunk... Az öreg fűz a csendes

Jakobos István*)

Feledés

Az asszonylábú nyár lassan elszórja köntösét.

Megdőbbsz szemek figyelik, ahogy a bicegő szél egy lány hajába bujtat egy sárguló falevelet. Furcsán, keken gomolyognak már az emlékek, és lopakodik fázósan a feledés.

Az asszonylábú nyár már elszórta köntösét, aranylót testén matát a homály.

*) Jakobos István néhány hónappal ezelőtt jelentkezett, s UJ TOLÉAK cím alatt közölték, nyomtatásban először, verset. A 3. számú LICEUM-esti tagozatának IV. osztályos tanulója, az aradi Tóth Árpád irodalmi kör tagja. Kezde versszerző, akinek hangütésében meg érződik Tóth Árpád és Ady hatása. De érdekes, modern versei már telhetőségre figyelmeztetnek.

Szombati Gille Ottó Raszkolnyikovról

A BÜN ÉS BÜNHÖDÉS PRÓBÁJÁN

Szombati Gille Ottó, a Bün és bünhódés rendezője

felcsigázni. Nemrég áttuk Elena Seredat, Paul Savat és Ion Marinescut, s a velük meghonosodó verset és prózát s a szomszéd szoba szép sikerét az aradi színpadon.

S hogy ez az „új hullám” nemcsak esetleg ötlet, hanem folyamatos értékcsere koncepció is a színházban, mutatja Szombati Gille Ottó, a Nagyváradi Állami Színház főrendezőjének jelenléte egy nagyon érdekes, eredeti kísérlet színpadra alkalmazásánál. Dosztojevskij Bün és bünhódés c. regénye színe alkalmazásáról van szó.

A próba szünetében beszélgetek a vendégrendezővel.

— Mióta dolgozol az együttessel?

— Egy hónapja.

— Ki dramatizálta a regényt? Alkalmasszínpadon megjelenítésre?

— Mi kedvez a fejlődéshez szükséges legkörnyezet? Könnyű eldönteni. A színesnek, ha pályatársaihoz mérhetjük tudását, nevelését megjelölő képessége, fokozódó intellektuális érzékenysége. De a közönség is csak nyerhet, mert fokozódik esztétikai fogékonysága azaz, hogy összehasonlíthatja a szerep-értelmezést, azonosíthatja a drámai szándékához legközelebb álló érzelmi, gondolati alakítást, elmélyítheti azokat a pozitív erkölcsi-etikai tulajdonságokat (hiszen a színpad az emberiség színpadja), melyeket a hős közvetít. Világos, hogy a mindig ugyanaz és ugyanugy helyett, a művészet a mozgalmassal, mindig változó élet atmoszféráját igényli. A változatosság, ha megnyilvánulásában még csak árnyalati is, egyeztetésre vagy a különbségek feltárássá vitájára ösztönöz. S a vita a hasznos tapasztalatok összegzését eredményezheti.

Valami ebből a célból valószínűleg meg a színházban, amikor színesíti és közönsége fogékonyságát vendégművészekkel igyekszik

zott dramaturgiai szerkezet. Ezt a szabad szerkesztést követi a rendezés, amennyiben nem egy színdarabot, drámat játszanak. Raszkolnyikov meditációjáról van szó, arról az önvizsgálat folyamatáról, amelyben ez a fiatal ember megjárja a poklokat.

— Ennek a pokoljárásnak az egyetemes irodalomban testestesterei vannak. Gondolok Julien Sorel-re vagy Hamletre. Julien Sorel, bár helytelenül, egyedül szegül szembe a restauráció szellemével, a maga módján, s éppen ezért bukik el, megsemmisül a megsemmisítésével. Stendhal a lázadás a leleplezésig fokozza. Hamlet bonnyolultabb, összetettebb jellem. Nálja a pokoljárás megelőzi a cselekedetet. Mi a helyzet Raszkolnyikov-val?

— Érzem, hogy nem a couleur local a fontos, hanem a Raszkolnyikov nem egyszerűen orosz ügy. Raszkolnyikovot és a mai nyugati ifjúságot a lázadás köti össze.

— Dosztojevskij a saját gondolatait alakjaival mondhatja el s e-

zek a személyek „megszállott” bűbeszédűségben szenvednek. Kik lesznek partnerei?

— Iulian Copacea, a dramatizáló játssza a főszerepet. Az ő vállán nyugszik az előadás. Erőteljes, értelmes, színes. Hallatlan ügyességgel készül a nagy feladatra. Zoe Muscan Szonját alakítja. Constantin Adamovici a komisszárt, a rendvédőt. Mindketten megéreztek, mit kell tenniük. Dorina Păunescu és Gelu Ivăscu Botasani-ból szerepelt az aradi együtteshez, s a Bün és bünhódés-ben mutatkoznak be. Rendkívül kellemes meglepetés számomra az együttessel való munka. Úgy érzem, megtaláltam a közös hangot. Mindannyian szokatlan lelkesedéssel vesznek részt a próbákban.

— Milyen lesz a kosztüm, színpad?

— Györfy Éva tervezte: színpad, realista elemek.

— Mikor lesz a bemutató?

— December közepén.

Mózer István

„Nem te előttem hajtok térdet, hanem az egész emberiség szenvedése előtt” — mondja Raszkolnyikov Szonjának. Iulian Copacea és Zoe Muscan a Bün és bünhódás próbáján.

Megemlékezés Dinu Lipattiról

A genfi rádió megemlékezett Dinu Lipatti, a nagy román előadóművész és zeneszerző halálának 20. évfordulójáról. A rádióban is közvetített ünnepségen ott volt és emlékeztetőt tartott Roger Aubert, a Rádió-Televízió zenei osztályának vezetője, Henri Gagnebin, a genfi nemzetközi zenei előadóversenyek elnöke, Nikita Magaloff, a neves zongoraművész, Lipatti felesége, Ion Georgescu, Románia svájci nagykövete és más személyiségek.

Az ünnepség alkalmával a genfi rádió 2. számú stúdióját, ahol Dinu Lipatti utolsó hangfelvétele készült, a jeles román muzsikusról neveztek el.

Az évforduló alkalmából emlékfüzetet adtak ki Genfben, s ebben az elhunyt felesége, Madeleine Lipatti méltatása, E. Ansermet híres karmester, George Enescu, Yehudi Menuhin, Nikita Magaloff, Karl Burchard, J. Laval, H. Fischer és mások elismerő szavai, valamint Lipatti-hangfelvétel kapott helyet.

A nagy román előadóművész és zeneszerző halálának évfordulója alkalmából emlékműsort közvetített a beromunsteri és a Montre Ceneri-i rádió is.

Az összes nagy svájci lapokban évforduló-cikkek láttak napvilágot.

Megnyílt a Pedagógusok Háza

Tegnap délután a színház Studio termében került sor a Pedagógusok Háza ünnepélyes megnyitójára. Az ünnepségen megjelent Zimbran Pascu elvtárs, az Arad megyei Néptanács első alelnöke.

Gogu Gheorghe, a megyei Tanfelügyelőség vezető tanfelügyelőjének üdvözlő szavai után, Zim-

bran Pascu elvtárs beszélt a Pedagógusok Háza feladatairól és a megyei pártbizottság és a néptanács nevében sikereket kívánt tevékenységéhez.

Ion Zamfirescu professzor, docens doktor Európa, klasszikus kontinens címmel tartott előadást.

NEMZETKÖZI ÉLET

EN SZ A közgyűlés politikai különbizottsága befejezte a palesztinai menekültek kérdésének megvitatását

Az ENSZ-közgyűlés politikai különbizottsága befejezte a palesztinai menekültek kérdésének megvitatását. E napirendi ponttal kapcsolatban öt határozati javaslatot vitattak meg és fogadtak el. Az egyik dokumentum előirányozza annak a ténynek az elismerését, hogy a palesztinai lakosság az Egyesült Nemzetek Alapokmányában értelmében igényt tarthat a jogegyenlőségre és az önrendelkezésre. Ezt a határozati javaslatot 46 szavazattal, 19 ellene és 37 tartózkodással fogadták el. A többi dokumentum lényegében felhívást intézik az izraeli kormányhoz, hogy sürgős intézkedésekkel tegye lehetővé a szétszóródott palesztinaiak hazatérését otthonaikba. Ugyanakkor felkéri a kormányokat és a nemzetközi szervezeteket, nyújtsanak továbbra is anyagi támogatást a palesztinai lakosságuknak. Határozatot is hoztak arról, hogy az ENSZ ez irányú segélyező hivatala folytassa tevékenységét.

A román küldöttség álláspontját a megvitatott kérdésekről és a határozati javaslatokról Virgiliu Ionescu fejtette ki. Felszólalásában hangsúlyozta: a tények azt bizonyítják, bármilyen humanitárius tevékenységet is fejtsen ki a palesztinai menekültek segélyezésével foglalkozó ENSZ-hivatal, ez végül is nem jelentheti a probléma igaz és állandó jellegű megoldását. Az 1967 júniusi közel-keleti események és a feszültség fokozódása újabb akadályokat gördített

a menekültek problémája megoldásának útjába és újabb szenvedéseket okoztak a lakosságnak. Az ENSZ két évtizedes tapasztalata alapján megállapítható: az, hogy ez a probléma még gyakorlatilag nem oldódott meg, elsősorban politikai okoknak, az imperialista és reakciós körök akcióinak tulajdonítható, mivel ezek a körök szétválasztást és feszültséget igyekeznek fenntartani uralmuk megőrzésére és megszüntetésére, ami súlyos következményekkel jár a világélekre nézve.

A béke helyreállítását nem hozhatja meg az idő múlása, anélkül, hogy konkrét intézkedések történjenek a térség helyzetének politikai rendezésére. A halogatás csak mélyíti a válságot, a feszültség újabb elemeit halmozza fel, a fegyverkezések fokozásához, újabb incidensek és katonai összecsapások kihozatalához vezet. A román küldöttség véleménye szerint elérkezett az idő arra, hogy minden erőfeszítést megtegyenek a menekültek kérdésének felelősségteljes megvitatására egy tartós alapon nyugvó távlati megoldás érdekében.

A román küldött megemlítette, hogy a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozata ésszerű alapot nyújt a közel-keleti válság megoldására, s állást foglalt amellett, hogy hatékony lépések történjenek a palesztinai lakosság problémájának megoldására, megpedig nemzeti érdekeiknek megfelelően, biztosítva önrendelkezési jogának

gyakorlását és egy független nemzeti állam megalakítását. V. Ionescu végül rámutatott, hogy Románia kitartóan munkálkodik az arab országokkal fenn tartott hagyományos baráti kapcsolatok fejlesztésén és sokoldalúan együttműködve ezekkel az országokkal, kinyilvánította szolidaritását és támogatását az arab népek iránt, amelyek igazságos harcot folytatnak az imperializmus és a neokolonializmus ellen, nemzeti függetlenségük és szuverenitásuk megőrzéséért, minden külső beavatkozástól mentes, önálló gazdasági és szociális fejlődésükért.

Az alsóház meghallgatta az ipari viszonyok rendezésére vonatkozó törvénytervezetet

Az alsóház első olvasásában meghallgatta az ipari viszonyok rendezésére vonatkozó, sokat vitatott törvénytervezetet. Mint ismeretes, a Robert Carr munká- és termelés-egységségi miniszter által előterjesztett tervezet szakszervezetellenes intézkedéseivel tiltakozást keltett a parlamenti ellenzék és a szakszervezetek körében. A konzervatív kormánytervezet ugyanis többek közt előirányozza, hogy a sztrájkokat 60 nappal előbb be kell jelenteni és nagy bírságokat ró ki azokra, akik engedély nélküli sztrájkban vesznek részt.

A tervezetet második olvasásban december 18-án hallgatja meg az alsóház. Nem valószínű azonban, hogy az angol munkások alvettik magukat a törvénynek, még ha a képviselők megszavazzák is. Mint ismeretes, a laborista kormány is megpróbálkozott a sztrájkjog korlátozásával, de erre vonatkozó törvényt nem tudtak elfogadtatni. A brit szakszervezetek máris offenzívába kezdtek a tervezet ellen: december 8-ra 24 óras általános sztrájkot hirdettek meg. A felhívásra eddig 500 ezer szakszervezeti tag válaszolt. Másrészt a laborista ellenzék számos személyisége, köztük Harold Wilson volt miniszterelnök és Victor Feather, a TUC főtitkára is, elengett a tervezet. Feather egy sajtóértekezleten kijelentette: a tervezet a társadalmi nyugalom

Hazautazott Pekingből a román szakszervezeti küldöttség

PEKING. — Ion Gáláteanu, az Agerpres tudósítója jelenti: Szombaton Pekingből hazautazott a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetségének küldöttsége, amely élén Constantin Drăgan elvtárral, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagjával, az RSZÁSZ Központi Tanácsa első alelnökével baráti látogatást tett a Kínai NK-ban.

A repülőtéren a delegációt kisérte Ci Tang-kui, a Kínai KP KB Politburojának póttagja, U Da-Szen, a Kínai KP KB tagja, a Peking városi forradalmi bizottság alelnöke, Liu-Szi-csan, a Kínai KP KB tagja, a Peking városi munkás-

képviselő konferenciájának vezetője és más kínai hivatalos személyek. Ott volt Aurel Duma, Románia pekingi nagykövete.

NIXON ELNÖK FONTOS INTÉZKEDÉSEKET JELENTETT BE

NEW YORK. (Agerpres). Nixon elnök péntek este két fontos intézkedést jelentett be. Ezek célja az USA kőolajtermelésének növelése és az üzemanyagok árának csökkentése. A Gváraparosok országos Egyesülete előtt tartott beszédében, az elnök kijelentette, hogy, ezután nem az USA part menti államai, hanem a szövetségi kormány szabályozza a tenger alatti lelőhelyek kitermelését a fokozott környezetvédelem és olajkitermelés érdekében. Egyszermind közölte, hogy megszüntetik a kanadai olajimport kontingentálását. Ezek az intézkedések — hangsúlyozta az elnök — „meggá-

Élenk diplomáciai tevékenység a Közel-Keleten

AMMAN. (Agerpres). Pénteken Ammanban tanácskozára ült össze a Palesztinai Ellenállási Szervezet vezetői, hogy elemezzék az ellenállási mozgalomban részt vevő szervezetek politikai, katonai, pénzügyi és adminisztratív egyesítésének kérdéseit.

Palesztinai hírforrások szerint novemberben is két hasonló összejövetelre került sor. Az eddigi megbeszélésekről nem közöltek részleteket. A napokban a palesztinai vezetők végleges döntést hoznak a Palesztinai Ellenállási Központ Bizottságának és az ellenállás felépítésének átszervezése ügyében.

Yasszer Arafat, a Palesztinai Ellenállási Központi Bizottságának elnöke a sajtónak adott interjújában megerősítette, hogy a palesztinai szervezetek vezetői az ellenállás átszervezéséről és felépítéséről tárgyalnak. Ugyanakkor Yasszer Arafat cáfolta azokat a híreket, amelyek szerint „jelentős nézeteltérések merültek fel az Al Fatah szervezet főbb vezetői között”.

KAIRÓ. — Constantin Oprică az Agerpres tudósítója jelenti:

Az Egyesült Arab Köztársaság élenk diplomáciai tevékenységet fejt ki arab és nemzetközi téren egyaránt, hogy még az ideiglenes szünetű határidő lejártá előtt világosan leszögezze álláspontját — írja az Al Ahram című egyiptomi lap. Az EAK — hangsúlyozza az újság — be akarja bizonyítani: diplomáciai téren minden tőle telhetőt megtett annak érdekében, hogy megoldódjék a közel-keleti válság a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozata alapján.

A Biztonsági Tanács guineai vizsgáló bizottsága vezetőjének jelentése

NEW YORK. (Agerpres). Khatri (Nepál) tábornok, a Biztonsági Tanács guineai vizsgáló bizottságának vezetője péntek este jelentést terjesztett a tanács elé a bizottság múlt heti conakryi kizsárlásáról.

A jelentés elhangzása után Hadzs Abdulave Ture guineai megbízott rámutatott, hogy a hazája elleni agresszióban a zsoldosok közül részt vett több mint 200 Portugál-Guineából érkezett portugál katonai. A Guineai-Bissau-i, az angolai és a moambique-i portugál gyarmati uralom állandóan veszélyezteti a világ e térségének békéjét — mondotta.

Mohammed Yazid algeriai küldött hangsúlyozta, hogy a vizsgáló bizottság jelentése valóságos vádlót a portugál gyarmati politika ellen, s kitűnik belőle, hogy a guineai kormány panasza nem alaptalan. Az algeriai küldött felszólította az afrikai országokat, foglaniak össze függetlenségük megvédéséért. Sierra Leone megbízottja, Davidson Nicol követelte, hogy a nyugati hatalmak ne szálítsanak többé fegyvert Portugáliának. A tanzániai megbízott véleménye szerint a Biztonsági Tanácsnak szankcionálnia kell Portugáliát és kényszerítenie kell arra, hogy kártérítést fizessen Guineának.

A NATO miniszteri tanács ülészakának záróközleménye

BRÜSSZEL. (Agerpres). A NATO miniszteri tanács ülészakának záróközleménye, a vita jellegéhez hasonlóan ellentmondásos. A dokumentum ismét azt állítja, hogy a többi fő politikai célkitűzése megteremtési a békét, „olyan kezdeményezésekkel, amelyek hivatottak enyhíteni a feszültséget, létrehozni a békét, igazságos és tartós rendet Európában, megfelelő biztonsági garanciák mellett”. Ezt az elvi kijelentést azonban egy olyan megjegyzés követi, hogy nem szabad csökkenteni a NATO általános katonai erejét, hogy szükség van a „klasszikus fegyveres eszköz” javítására és a „nukleáris fékmentesítés” fenntartására. A közlemény egyben felhívja a tagállamokat, hogy az amerikai csapatok további nyugat-európai állomásoztatása körülmenyei között „tegyenek nagyobb közös erőfeszítést” a pakton katonai erejének megszüntetésére. A dokumentum felsorol számos más lépést a NATO erősítésére, noha nemcsak Európában, hanem a világ más térségeiben is az enyhülés és együttműködés légrége mutatkozik. A NATO katonai erősítésének fő szorgalmazója Rogers amerikai és Rui Patrício portugál külügyminiszter volt.

A vita felmérés jellege kitűnt abból is, hogy a résztvevők eltérő álláspontokra helyezkedtek az európai biztonság kérdéseiben, beleértve az e kérdések szentelt értekezletet is. Az ülésszak munkálatai nyilvánvalóan egyetlen résztvevő sem vette el az európai biztonságot személt és nem vonták kétségbe az össz-európai értekezlet szerepét és jelentőségét.

Az ülésszak megerősítette, hogy a tagállamok között mélyreható nézeteltérések vannak. A miniszterek másrészt viszont felelősségteljesen a európai politikai élet pozitív jelenségeit, köztöltötték a Helsinkiben folyó amerikai-szovjet tárgyalásokat. az NSZK és az NDK közötti véleménycsere megkezdését, valamint a szovjet-nyugatnémet és a lengyel-nyugatnémet szerződést. Értékelésük szerint mindezek „hozzájárulnak az európai feszültség enyhítéséhez”.

Tiltakozások a 16 baszk hazafi törvény elé állítása ellen

KOPPENHÁGA. (Agerpres). A Szocialista Néppárt 11 parlamenti képviselője pénteken levélben tiltakozott a koppenhágai spanyol nagykövetségnél a 16 baszk hazafi törvény elé állítása ellen, a levél írói követelik a per beszüntetését és a hazafiak szabadlábba helyezését.

Ugyanakkor a párt ifjúsági tagozatának egy csoportja felkérte a dán kormányt, azonnal lépjen közbe a perbefogott baszkok felmentése érdekében.

A három olasz szakszervezet — a CGIL, a CISL és az UIL — nyilatkozatban kérte fel a kormányt, járjon közbe a spanyol hatóságoknál a készülő burgosi gyilkosság megakadályozásáért. A pernek határozatlan politikai háttérre van, jogi szempontból nem egyéb bírósági komédiánál — hangoztatja a nyilatkozat. A szakszervezetek felhívják az összes munkásokat, vállaljanak szolidaritást a spanyol munkássággal és néppel. Először történik meg, hogy három nagy olasz szakszervezet közösen foglal állást nemzetközi jellegű kérdésben — mutat rá a Il Popolo kereszténydemokrata lap.

niszterelnök, a Kereszténydemokraták Nyugat-Európai Szövetségének elnöke táviratot intézett Gregorio Lopez Bravo spanyol külügyminiszterhez, s a nyugat-európai kereszténydemokraták nevében kifejezte aggodalmát amiatt, hogy a spanyol hadbírószám aláírja a 16 baszk hazafit. Rumor egyben felhívta a nyugat-európai kereszténydemokrata pártokat, itéljék el ezt a megdöbbentő pert.

A három olasz szakszervezet — a CGIL, a CISL és az UIL — nyilatkozatban kérte fel a kormányt, járjon közbe a spanyol hatóságoknál a készülő burgosi gyilkosság megakadályozásáért. A pernek határozatlan politikai háttérre van, jogi szempontból nem egyéb bírósági komédiánál — hangoztatja a nyilatkozat. A szakszervezetek felhívják az összes munkásokat, vállaljanak szolidaritást a spanyol munkássággal és néppel. Először történik meg, hogy három nagy olasz szakszervezet közösen foglal állást nemzetközi jellegű kérdésben — mutat rá a Il Popolo kereszténydemokrata lap.

A hírügynökségek jelentik

MOSZKVA

A román-szovjet gazdasági együttműködési kormányközi bizottság munkacsoportja Rigában megállapodott írt alá az energetikai és szállítási nehézségek gyarapításában való együttműködéséről. A két fél szakértői megvitatották az energetikai, fém- és bányai, valamint a gőrdülőanyaggyártás terén fennálló együttműködéssel és kölcsönös szállításokkal kapcsolatos kérdéseket és kijelölték az ilyen irányú román-szovjet egyezményeket teljesítését célzó intézkedéseket. A felek meggyeztek, hogy a jövőben bővítik a szakemberek és a műszaki információk cseréjét.

PRAGA

Orkan söpört végig a Tátrán, nagy anyagi károkat okozva. A hegyfalvakban számos épület megrongálódott elsősorban amiatt, hogy a tövestől kicsavart fákat az orkan minden irányban szétszórta. A Poprad—Sztrbsko—Pleso szakaszon a villamosított vasútvonalon súlyosan megrongálódott.

A CTK által továbbított hír szerint az anyagi károkat még nem becsülték fel.

SZÓFIA

Szofiában bolgár-olasz turisztikai együttműködési egyezményt írtak alá — közli a BTA hírügynökség. Az egyezmény alapján növelelik a turisztikai forgalmat, könyvnyitásokat vezetnek be a vízumkiadásoknál, egyszerűsítik a vámolási és határátelépési formákat, tapasztalatcserét folytatnak a turisztikai együttműködés terén.

LONDON

A világ legnagyobb gumigyárai közé tartozó két társaság, a brit Dunlop és az olasz Pirelli péntek-

ken bejelentette, hogy fuzionál. A két cég közös alapítóje 900 millió dollár lesz. A két társaság, fuzionálása nyomán, méreteiben túléli az amerikai Firestone-t, s a Goodyear vállalat után világviszonylatban a második helyre kerül.

Amint Londonban rámutattak, a fuzionálás aggodalmat keltett az amerikai gyárosok körében, akik a mammutvállalatban erős versenytársal kerültek szembe.

QUEBEC

James Cross brit diplomata kizsábadulása nagy lépéssel vitte előbbre a válság rendezését — mondotta Robert Bourassa, Quebec tartomány miniszterelnöke. Hozzátette, hogy a rendőrségnek sikerült megtalálnia Cross elrablót, s hogy az emberrablásba belekeveredett személyek letartóztatása folyamatban van. A miniszterelnök szerint a haditörvénykezés bevezetése módot nyújtott a rendőrségnek arra, hogy példátlan rávny akciókat folytasson, s ezek révén hozzájárult a brit diplomata kizsábadulásahoz szükséges információkhoz.

LONDON

Péntek este London kellős közepén egy gengszterbanda megtámadta a KLM légitársaság társaság csúcsot tehergépkocsiját, amely 105 000 font sterling értékű aranyat és gyémántot szállított a repülőtérré. A bandának sikerült eltűnnie az értékes rakományával. A támadást a Hyde Park Corner-nél csúcsgépkocsiját időben követték el anélkül, hogy bárki észrevette volna. A rendőrséget csak jóval később értesítette a gépkocsi vezetője, miután sikerült kiszabadulnia a garázsból, amelybe a banditák bezártak.

BELFAST

Az észak-írországi Tyrone grófságban szombat reggel teljesen leégett egy brit vámvihartal épület. Emberáldozat nem volt.

A helyi rendőrség rámutat, hogy merényletről van szó, amelyet szükséges elemek követtek el mindjárt az észak-írországi státárium bevezetését követő napon.

NEW YORK

Az ENSZ politikai különbizottsága 46 szavazattal 19 ellenében és 37 tartózkodás mellett elfogadott egy afro-ázsiai határozati javaslatot, amely ajánlja a palesztinai nép elidegeníthetetlen jogainak tiszteltetését, mint a közel-keleti igazságos béke elengedhetetlen feltételét. A határozat elismeri a palesztinai nép önrendelkezési jogát az ENSZ Alapokmányának megfelelően.

A bizottság elfogadott egy másik határozati javaslatot is, amely felszólítja Izraelt, nyomban tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy a palesztinai menekültek visszatérésének otthonaikba.

WASHINGTON

Egy kormányjelentés szerint az USA-ban a munkaképes lakosság 5,8 százaléka állástalan — írja az AP hírügynökség. Az utóbbi hét és fél évben ez a legnagyobb szint. Az elmúlt hónapban a munkanélküliek száma elérte a 4,6 milliót.

Brandt kancellár varsói látogatása

Mindössze 17 nappal a lengyel-nyugatnémet szerződés aláírása után Varsó vendégül látja Brandt nyugatnémet kancellárt. A látogatás eseménye Lengyelország SZK elismerését, a lengyel-nyugatnémet kapcsolatokat, a lengyel-nyugatnémet tárgyalások sikeréhez elsősorban Wladyslaw G-

kölcsönös figyelembe vételével sikerült mindezeket megoldani, közöttük a legfontosabbat, azt is, hogy Németország SZK elismerje Lengyelország nyugati határát, az Odra-Nysa határvonalat. Kétségtelen, hogy a lengyel-nyugatnémet tárgyalások sikeréhez elsősorban Wladyslaw G-

Brandt kancellár kizsábadulása miatt, a LEMP KB első titkára járult hozzá, hiszen a tavaly május 17-én ő javasolta a megbeszéléseket. De ugyanakkor jelentős szerepük volt az ésszerűen és józanul gondolkodó nyugati politikai erőknek is, amelyek sikrázáltak a szocialista országokkal való kapcsolatokat normalizálásáért az együttműködés és a béke szilárd alapján. A lengyel-nyugatnémet szerződés ismételt igazolja a tárgyalások, a nyílt véleménycsere módszerének jelentőségét a függő problémák megoldásában, a meggyezés lehetőségének felkutatásá-

mulka, a LEMP KB első titkára járult hozzá, hiszen a tavaly május 17-én ő javasolta a megbeszéléseket. De ugyanakkor jelentős szerepük volt az ésszerűen és józanul gondolkodó nyugati politikai erőknek is, amelyek sikrázáltak a szocialista országokkal való kapcsolatokat normalizálásáért az együttműködés és a béke szilárd alapján. A lengyel-nyugatnémet szerződés ismételt igazolja a tárgyalások, a nyílt véleménycsere módszerének jelentőségét a függő problémák megoldásában, a meggyezés lehetőségének felkutatásá-

Brandt kancellár kizsábadulása miatt, a LEMP KB első titkára járult hozzá, hiszen a tavaly május 17-én ő javasolta a megbeszéléseket. De ugyanakkor jelentős szerepük volt az ésszerűen és józanul gondolkodó nyugati politikai erőknek is, amelyek sikrázáltak a szocialista országokkal való kapcsolatokat normalizálásáért az együttműködés és a béke szilárd alapján. A lengyel-nyugatnémet szerződés ismételt igazolja a tárgyalások, a nyílt véleménycsere módszerének jelentőségét a függő problémák megoldásában, a meggyezés lehetőségének felkutatásá-

Brandt kancellár kizsábadulása miatt, a LEMP KB első titkára járult hozzá, hiszen a tavaly május 17-én ő javasolta a megbeszéléseket. De ugyanakkor jelentős szerepük volt az ésszerűen és józanul gondolkodó nyugati politikai erőknek is, amelyek sikrázáltak a szocialista országokkal való kapcsolatokat normalizálásáért az együttműködés és a béke szilárd alapján. A lengyel-nyugatnémet szerződés ismételt igazolja a tárgyalások, a nyílt véleménycsere módszerének jelentőségét a függő problémák megoldásában, a meggyezés lehetőségének felkutatásá-

Brandt kancellár kizsábadulása miatt, a LEMP KB első titkára járult hozzá, hiszen a tavaly május 17-én ő javasolta a megbeszéléseket. De ugyanakkor jelentős szerepük volt az ésszerűen és józanul gondolkodó nyugati politikai erőknek is, amelyek sikrázáltak a szocialista országokkal való kapcsolatokat normalizálásáért az együttműködés és a béke szilárd alapján. A lengyel-nyugatnémet szerződés ismételt igazolja a tárgyalások, a nyílt véleménycsere módszerének jelentőségét a függő problémák megoldásában, a meggyezés lehetőségének felkutatásá-

Brandt kancellár kizsábadulása miatt, a LEMP KB első titkára járult hozzá, hiszen a tavaly május 17-én ő javasolta a megbeszéléseket. De ugyanakkor jelentős szerepük volt az ésszerűen és józanul gondolkodó nyugati politikai erőknek is, amelyek sikrázáltak a szocialista országokkal való kapcsolatokat normalizálásáért az együttműködés és a béke szilárd alapján. A lengyel-nyugatnémet szerződés ismételt igazolja a tárgyalások, a nyílt véleménycsere módszerének jelentőségét a függő problémák megoldásában, a meggyezés lehetőségének felkutatásá-

ban, az álláspontok egybehangolásában a felek javára, a népek közötti enyhülés és együttműködés javára.

A lengyel-nyugatnémet tárgyalások sikeres befejeződése ismételen bizonyította, hogy Európában kedvező a talaj a legnehezebb problémák sikeres megvitatására. Emlékezzünk csak arra, hogy kezdetben a két ország álláspontja látszólag igen távol áll egymástól. S mégis a rendkívül nehezeknek ígérkező tárgyalások gyümölcsözőnek bizonyultak.

Lengyelország és az NSZK jelenleg nagy fontosságú esemény előtt áll: a kapcsolatok normalizálásának alapjait megveto szerződés aláírása előtt. Az esemény annál jelentőségesebb, mivel mindkét ország véleménye szerint ez a kezdetét jelenti a minden területre kiterjedő normalizációs folyamatának, beleértve a diplomáciai kapcsolatokat felvetve is, amelyeknek lehetőségére egyetért legutóbb mindkét fél utalt.

MIHAI FABIAN